

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ЈАВНИ ФОНД ЗА ДЈЕЧИЈУ ЗАШТИТУ
БИЈЕЉИНА

Broj: OP-710/2021-10
Dana, 16.06.2021. godine

Na osnovu člana 100. stav (3) Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14), rješavajući po žalbi potencijalnog ponuđača „INTEH“ d.o.o. Banja Luka (zastupan po direktoru mr. Radmili Zekić), ul. Branka Grpčića br. 2, izjavljenoj protiv tenderske dokumentacije broj: OP-710/2021-3, u postupku javne nabavke usluge održavanja osnovnog programa JFDZ-IS informacionog sistema JU Javnog fonda za dječiju zaštitu, broj obavještenja o nabavci: 471-1-2-26-3-27/21 objavljenog na Portalu javnih nabavki dana 25.05.2021. godine, koji se vodi putem otvorenog postupka, v.d. direktor Fonda donosi:

RJEŠENJE
o djelimičnom usvajanju žalbe na tendersku dokumentaciju

1. Djelimično se usvaja žalba potencijalnog ponuđača „INTEH“ d.o.o. Banja Luka (zastupan po direktoru mr. Radmili Zekić), ul. Branka Grpčića br. 2, broj: Z-46/21 od 10.06.2021. godine, izjavljena protiv tenderske dokumentacije broj: OP-710/2021-3, u postupku javne nabavke usluge održavanja osnovnog programa JFDZ-IS informacionog sistema JU Javnog fonda za dječiju zaštitu.
2. Ovo Rješenje je osnov da se pripremi izmjena tenderske dokumentacije u dijelu u kojem je žalba usvojena, koja će se objaviti na Portalu javnih nabavki protekom roka za izjavljivanje žalbe na ovo rješenje.

Образложење

Dana 25.05.2021. godine objavljeno je obavještenje o nabavci broj: 471-1-2-26-3-27/21 u postupku javne nabavke usluge održavanja osnovnog programa JFDZ-IS informacionog sistema JU Javnog fonda za dječiju zaštitu. Tenderska dokumentacija je objavljena zajedno sa obavještenjem o nabavci.

Dana 10.06.2021. žalilac „INTEH“ d.o.o. Banja Luka (zastupan po direktoru mr. Radmili Zekić), ul. Branka Grpčića br. 2 je izjavio žalbu na tendersku dokumentaciju.

Prije razmatranja žalbenih navoda, Ugovorni organ je utvrdio procesne pretpostavke, odnosno da je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštene osobe, te da su ispunjeni uslovi za razmatranje žalbe u smislu člana 100. stav 3) Zakona o javnim nabavkama.

Nakon što su ispitane prethodne pretpostavke, Ugovorni organ je uvidom u žalbene navode i tendersku dokumentaciju, te analizom svakog pojedinačnog žalbenog navoda i njihovu međusobnu povezanost, utvrdio da žalbu treba djelimično usvojiti, te izmijeniti tendersku dokumentaciju, što je i učinjeno ovim Rješenjem.

Žalba je djelimično osnovana

Prvi žalbeni navod je djelimično osnovan

Razmatrajući prvi žalbeni navod, Ugovorni organ je utvrdio da je djelimično osnovan.

Ugovorni organ će izvršiti izmjene tenderske dokumentacije na način da će izmijeniti tačku 15. pod g) tenderske dokumentacije (ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti) na sledeći način:

Tačka 15. pod g) tenderske dokumentacije (ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti) mijenja se i glasi:

g) izjava o zaposlenom ili angažovanom tehničkom osoblju uz koju treba priložiti.

„2. Razvojni inženjer:

- ovjerenu kopiju diplome kao dokaz o stručnoj spremi.
- potvrda ponuđača (original ili ovjerena kopija) o iskustvu od najmanje 3 (tri) godine na poslovima razvoja i održavanja web-baziranih informacionih sistema i
- kopija sertifikata za jednog razvojnog inženjera Microsoft Certified Azure Developer Associate ili ekvivalentni sertifikat za programera u Microsoft .NET tehnologiji, a za drugog razvojnog inženjera kopija sertifikata Microsoft Specialist Programming in HTML5 with JavaScript and CSS3 ili ekvivalentni sertifikat za programera za HTML5, JavaScript i CSS3.“

Obzirom da je u prvom žalbenom argumentu naveden sertifikat kao sporan u dokazivanju sposobnosti jednog razvojnog inženjera, u daljem tekstu se navode razlozi za to. HTML5, JavaScript & CSS3 je standard u današnjem razvoju web programa (frontend-a). Sencha ExtJS koristi navedene tehnologije i na njima bazira svoj framework. Samim tim je logično da održavanje postojećeg programskog rješenja mora da se radi poštujući navedene tehnologije / standarde. Ovo znači da kad je Ugovorni organ napisao da je za razvoj frontend-a programa korištena Sencha ExtJS da se podrazumijeva JavaScript & CSS3 i HTML5.

Obzirom da je razvoj backend-a programa, urađena u Microsoft tehnologiji i da je frontend Sencha ExtJS, logično je zahtjevati da na projektu rade sertifikovani ljudski resursi sa iskustvom u navedenim tehnologijama. To je suština zašto Ugovorni organ zahtjeva da razvojni inženjer na frontend-u (korisničkom interfejsu) treba da poseduje sertifikat „Microsoft Specialist Programming in HTML5 with JavaScript and CSS3“ i da je sertifikat aktuelan, odnosno da nije zastario. Isto tako, zbog toga što je za razvoj backend-a programa korištena Microsoft .Net tehnologija razvojni inženjer za backend treba da poseduje aktuelan sertifikat „Microsoft Certified Azure Developer Associate“.

Navedeni program učenja na fakultetu donosi bazično znanje i ne pokriva najnovije standarde i nigdje ne zamjenjuju sertifikate, kao što ni sertifikati Microsoft-a ne zamjenjuju ispite ili diplome. Kako se za nadogradnju programa traže specifična znanja, to su navedeni sertifikati više relevantni, s obzirom da pokrivaju tražena znanja i da zahtjevaju od programera (razvojnih inženjera) stalnu edukaciju i obnavljanje istih na svake 2 do 3 godine. Ovde je najbitnije razumjeti da je Ugovornom organu namjera da razvojni inženjeri na projektu već imaju visok nivo znanja za ovu tehnologiju, kako bi mogli odmah da daju maksimalan doprinos, a ne da se uče održavajući postojeće programsko rešenje. Kriterijum da je neko elektro ili informatičke struke je potreban ali ne i dovoljan uslov, ali u kombinaciji sa posjedovanjem ovih sertifikata se dobija efekat da na projektu rade ljudski resursi koji imaju najbolje znanje za ovaj posao u datom trenutku.

Kako je za dosadašnji razvoj programa već korištena platforma Microsoft.NET, programski jezik C#, MS SQL server, potpuno je razumljivo da se za razvojne inženjere (programere) traži MS sertifikacija, a za ponuđača Microsoft Partner, kao garancija da ce zahtevani posao biti kvalitetno urađen.

Na kraju, treba reći, da se Ugovorni organ djelimično slaže sa prvim žalbenim argumentom i da će Ugovorni organ pored navedenih sertifikata za razvojne inženjere navesti da je moguće dokazati sposobnost i sa ekvivalentnim sertifikatima za programiranje u Microsoft.NET tehnologiji.

Drugi žalbeni navod je neosnovan

Žalilac tvrdi da za tražene licence Sencha Ext JS 6.x u tadki e) i Aspose Total for .NET - Developer OM u tački t) Ugovorni organ propušta da navede šta je konkretan dokaz o posjedovanju navedenih licenci, a na osnovu kojeg će izvršiti ocjenu kvalifikovanosti ponuđača. Čime se potvrđuje da ponuđač vlada navedenim tehnologijama i da će moći na kvalitetan način da pruži uslugu održavanja. Ako pogledamo na zvaničnim sajtovima zahtjevanih licenci, jasno se vidi da se navedene licence kupuju za određeni period te da je pristupačna svima i nije dokaz vladanja određenom tehnologijom, odnosno nije dokaz tehničke i profesionalne sposobnosti potencijalnih ponuđača u pogledu navedenih tehnologija:

Kopija linka <https://www.sencha.com/le#Sencha ExtJS>

Kopija linka <https://purchase.aspose.com/policies/license-typcs:#DqvelspqIQEM>

Žalilac dalje navodi da posjedovanje licence koja se kupuje na označenom sajtu, i koju može pribaviti bilo koji ponuđač nikako ne može biti dokaz da ponuđač vlada navedenom tehnologijom te da će moći na kvalitetan način da pruži uslugu održavanja. Podsjećamo, ugovorni organ nije ni jasno naveo šta je dokaz posjedovanja tražene licence (faktura, ugovor. ... link) čime dovodi u zabludu potencijalne ponuđače.

Smatramo da zahtjevanje ovakvog uslova u Tenderskoj dokumentaciji nije u srazmjeri sa predmetom javne nabavke i potpuno je suvišno i neopravdano, iz naprijed izloženih razloga, čime ugovorni organ krši odredbe člana 44. stav 3. Zakona o javnim nabavkama.

Takođe, žalilac ističe da se ovim na najgrublji način krše osnovni principi javnih nabavki navedeni u članu 3. Zakona o javnim nabavkama. Prije svega vrši se diskriminacija i krši se pravedna i otvorena konkurencija.

Ugovorni organ razmatrajući naprijed navedeni žalbeni navod utvrdio je da je isti neosnovan iz sljedećih razloga:

U predmetu nabavke Ugovorni organ naveo je da je potrebno dokazati posjedovanje licenci za koje smo mislili da su od posebnog značaja za održavanje ovog programa. Mogli su se i drugačije postaviti uslove u smislu da se dokaže da je firma radila projekat ovog ranga u prethodnom periodu i u ovoj tehnologiji. Ovo bi podrazumijevalo da se to dokazuje potvrdom od strane firme kojoj je program kreiran što bi u mnogome otežavalo provjeru vjerodostojnosti podataka, pa se, s tim u vezi, Ugovorni organ odlučio za opciju dokaza posjedovanja licence u trajanju od najmanje dvije godine.

Obzirom da je riječ o održavanju postojeće aplikacije, koja treba da radi na isti način kao i do sad, tehnologija i platforma moraju da budu isti.

Nikako se druge platforme i alati ne mogu navoditi kao ekvivalent ili alternative „Sencha ExtJS“ i mogli bi da se uzmu u obzir kada bi se radio razvoj programa od početka. Da su navedene platforme i alati korišteni u razvoju programa, oni bi bili u zahtjevu za održavanje istog umesto Sencha ExtJS.

Obzirom da se radi o održavanju postojećeg programskog rešenja, miješanje tehnologija i alata nije prihvatljivo, jer bi dovelo do:

- Povećanja kompleksnosti programskog rešenja (implementacija više različitih tehnologija unutar istog programa, konkurentan rad različitih platformi, implementacija integrisane bezbjednosne provere i sl.)
- Onemogućilo zajedničko korišćenje sistemskih modula i narušilo postojeći koncept programa (postoji veći broj sistemskih funkcija, kao što su podešavanje prava pristupa, podešavanje programa (sistemski parametri), skeniranje dokumentacije, attachment-i, templejti, podrška za kontrolu korisničkog interfejsa preko tastature, i sl., preko 20 funkcionalnosti koje bi trebalo simulirati / integrisati)
- Zahtjevalo više vendora (eksternih dobavljača programa) za održavanje (u slučaju da novi vendor ne poznaje postojeću tehnologiju)
- Zbunjivalo korisnike (Sencha ExtJS ima specifičan Desktop kao UI, koji nije jednostavno simulirati u drugim tehnologijama, što znači da bi različiti moduli imali različit izgled i ponašanje)

Iz svega gore navedenog se može zaključiti da ni na koji način žalilac nije diskriminisan, kao i nijedna druga firma da učestvujete na tenderu i obavlja uslugu održavanja već postojećeg programa u tehnologiji navedenoj u tenderskoj dokumentaciji. Bitno je napomenuti da ovu tehnologiju koriste hiljade firmi širom Evrope, tako da je Ugovorni organ omogućio da bilo koja firma koja zadovolji minimalne uslove da je familijarna sa ovom tehnologijom učestvuje i pobjedi na tenderu.

Skoro sve što je navedeno u objašnjenju za licencu Sencha JS u prethodnom pasusu ovog žalbenog argumenta, može se primijeniti i na licencu „Aspose Total for .NET - Developer OM“. Da se ne bi ponavljale već napisane rečenice, u daljem tekstu napraviće se osvrt samo na ono na što se odnosi na licencu Aspose Total for .Net. Obzirom da se radi o održavanju postojeće aplikacije, koja treba da radi na isti način kao i do sad, tehnologija i platforma moraju da budu isti.

U postojećoj implementaciji korištena je Aspose kontrola za generisanje MS Word and PDF dokumenata na osnovu MS Word templejta. Korišćenje neke druge kontrole imalo bi za posledicu sljedeće:

- Povećanje kompleksnosti aplikacije (implementacija više različitih kontrola iste namjene unutar iste aplikacije, konkurentan rad različitih kontrola i sl.)

- Onemogućilo zajedničko korištenje sistemskih modula i narušilo postojeći koncept programa (templejti, merge polja, print tags, i sl.)
- Zahtevalo više vendora za održavanje (u slučaju da novi vendor ne poznaje postojećem Aspose kontrolu i nema development licencu)
- Zbunjivalo korisnike (različiti moduli imali različit izgled i ponašanje)

Kako su postojeće Aspose kontrole implementirane i testirane, logično je da se dalje održavanje nastavi sa njima. I ovde se može zaključiti da ovaj uslov nije diskriminišući, nego samo pomaže Ugovornom organu da dođe do Ponuđača koji će uslugu održavanja programa, koje je predmet javne nabavke raditi u skladu sa uslovima definisanim u tenderskoj dokumentaciji.

Imajući u vidu da se radi o kompleksnim tehnologijama i kontrolama, samo posjedovanje licence ne garantuje da Ponuđač ima i potrebno znanje i iskustvo da održava postojeći program. Obzirom da cilj nije samo da se vrši održavanje postojećeg programskog rješenja, već i da se tom prilikom ne naruši postojeća implementacija i ne izmijeni program na način da ga je teže održavati i razvijati u budućem, kao i da se ne ugroze poslovni procesi Fonda, zahtjevano je da budući vendor ima mogućnost da održava postojeći program za vođenje i isplatu prava iz domena dječije zaštite, koristeći implementirane tehnologije i kontrole, kao i da u budućem može da konkuriše za održavanje cjelokupnog programskog rješenja.

Takođe, navedene tehnologije koriste hiljade firmi za razvoj programa i stotine hiljada programera, jasno je da je zahtjevana tehnologija veoma rasprostranjena u segmentu performantnih poslovnih programa, dok lista korisnika govori sama za sebe (60% do 70% najvrednijih firmi na svetu). Bilo koja od gore navedenih firmi može da konkuriše na tenderu. Već je u tekstu gore navedeno da su uslovi mogli i drugačije biti postavljeni u smislu da je firma radila projekat ovog ranga u poslednje tri godine u ovoj tehnologiji. Ovo bi podrazumijevalo da se to dokazuje potvrdom od strane firme kojoj je program kreiran, što bi Ugovornom organu otežavalo proveru vjerodostojnosti podataka, pa se Ugovorni organ odlučio za opciju dokaza posjedovanja licence u trajanju od najmanje dvije godine.

Još jednom treba reći da su uslovi postavljeni na način da pobijednik na javnoj nabavci bude Ponuđač, koji će zadovoljavajući postavljene uslove, moći da odgovori zadatku postavljenom u predmetu nabavke tenderske dokumentacije.

Nemoguće je da Ponuđač, koji nije familijaran sa tehnologijom iz tenderske dokumentacije u kojoj je program razvijen, izvrši za ovako kratak period transfer tehnološkog znanja, zatim transfer znanja poslovnih procesa Fonda i na kvalitetan način održava postojeće programsko rešenje prema uslovima utvrđenim u predmetu nabavke ove tenderske dokumentacije.

U razvoju programa za vođenje i isplatu prava iz domena dječije zaštite, a čije održavanje je predmet nabavke, korištene su sljedeće tehnologije:

- .NET framework i C# programski jezik (korišteni za razvoj backend-a)
- Enterprise library (MS biblioteka koja je korištena za razvoj backend-a, preuzete odgovarajuće komponente i dodatno nadograđene)
- SCA 2.0 For Global Enterprise Application (framework za razvoj kompleksnih poslovnih aplikacija, sa source code i licencom za tekući projekat)
- DXD framework (framework koji omogućava da se lakše definiše i poveže backend sa frontend-om)
- Development patterns
- Sencha Ext JS 6.2.1 (developer licence and subscription) (framework u kome je kompletno realizovan frontend aplikacije)
- Aspose Word / Excel / PDF (kontrola za generisanje izveštaja na bazi templejta, kao i za generisanje MS Word i PDF dokumenta, kao i za generisanje excel report-a)
- DevExpress for Reporting (široko rasprostranjena komponenta za generisanje izveštaja različitih tipova)

Ono što treba posebno naglasiti je da bez licence za Sencha ExtJS i Aspose je nemoguće kompajlirati novu verziju aplikacije, što znači ako bi neko našao bug ili želeo da nešto ispravi, popravi, izmeni ili doda, bez navedenih licenci ne bi mogao da kreira (build-uje) exe verziju postojećeg programskog rešenja. To je zato što su takve licence developerske, a ne korisničke.

Na kraju može se zaključiti da se ne slažemo sa navodima žalioaca kada je riječ o drugom žalbenom argumentu.

Treći žalbeni navod je djelimično osnovan

Ugovorni organ će izvršiti izmjene tenderske dokumentacije na način da će izmijeniti tačku 15. pod a) tenderske dokumentacije (minimalni uslovi u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti) na sljedeći način:

Tačka 15. pod a) tenderske dokumentacije (minimalni uslovi u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti) mijenja se i glasi:

- a.) „Uspješno realizovan jedan ili više ugovora u oblasti održavanja informacionih sistema u prethodne 3 (tri) godine (2020., 2019. i 2018.), minimalne finansijske vrijednosti u zbiru od 115.000,00 KM bez PDV-a”

Tačka 15. pod a) tenderske dokumentacije (ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti) mijenja se i glasi:“

- a) Potvrda o izvršenim uslugama čija je minimalna vrijednost u zbiru 115.000,00 KM (bez PDV-a) u posljednje 3 (tri) godine koju daje druga ugovorna strana o njihovoj realizaciji, ili izuzetno ukoliko se takve potvrde ne mogu dobiti od ugovorne strane koja nije ugovorni organ, vrijedi izjava ponuđača o uredno izvršenom ugovoru uz predočavanje dokaza o učinjenim pokušajima da se takve potvrde osiguraju. Potvrda o uredno izvršenim ugovorima mora sadržavati sljedeće podatke: naziv i sjedište ugovornih strana, predmet ugovora, vrijednost ugovora, vrijeme i mjesto izvršenja ugovora i navode o uredno izvršenom ugovoru. Ukoliko ponuđač dostavlja izjavu, u prilogu izjave obavezno dostavlja ovjerenu kopiju ugovora.“
- b) Ovjerena kopija sertifikata kojom ponuđač dokazuje posjedovanje ISO 27001 sertifikata (sertifikat mora biti izdat od međunaradno priznatog sertifikovanog tijela).

Ugovorni organ će izvršiti izmjene tenderske dokumentacije na način da će brisati tačku 15. pod c) i d) tenderske dokumentacije (uslovi i ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti) u potpunosti.

- e) Dokaz o posjedovanju licence Sencha Ext JS 6.x u trajanju od najmanje 2 (dvije) godine, čime se potvrđuje da ponuđač vlada ovom tehnologijom i da će moći na kvalitetan način da pruži uslugu održavanja.
- f) Dokaz o posjedovanju licence Aspose Total for .NET – Developer OM u trajanju od najmanje 2 (dvije) godine, čime se potvrđuje da ponuđač vlada ovom tehnologijom i da će moći na kvalitetan način da pruži uslugu održavanja.

Tačka 15. pod g) tenderske dokumentacije (ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti) mijenja se i glasi:“

- g) Izjava o zaposlenom ili angažovanom tehničkom osoblju uz koju treba priložiti:
1. Sistem administrator:
    - ovjerenu kopiju diplome kao dokaz o stručnoj spremi,

- potvrda ponuđača (original ili ovjerena kopija) o iskustvu od najmanje 3 (tri) godine na poslovima systemske podrške u informacionim sistemima i
- kopija sertifikata kojim dokazuje odlično poznavanje systemske podrške u informacionim sistemima (sertifikat Microsoft Certified Solutions Associate Windows Server 2012 ili ekvivalentni sertifikat za administraciju MS Windows Server platforme).“

2. Razvojni inženjer:

- ovjerenu kopiju diplome kao dokaz o stručnoj spremi.
- potvrda ponuđača (original ili ovjerena kopija) o iskustvu od najmanje 3 (tri) godine na poslovima razvoja i održavanja web-baziranih informacionih sistema i
- kopija sertifikata za jednog razvojnog inženjera Microsoft Certified Azure Developer Associate ili ekvivalentni sertifikat za programera u Microsoft .NET tehnologiji, a za drugog razvojnog inženjera kopija sertifikata Microsoft Specialist Programming in HTML5 with JavaScript and CSS3 ili ekvivalentni sertifikat za programera za HTML5, JavaScript i CSS3.

3. Administrator baze podataka

- ovjerenu kopiju diplome kao dokaz o stručnoj spremi,
- potvrda ponuđača (original ili ovjerena kopija) o iskustvu od najmanje 3 (tri) godine na poslovima administracije baza podataka i
- kopija sertifikata kojim dokazuje odlično poznavanje administracije baza podataka (sertifikat Microsoft Certified Solutions Associate: SQL Server 2008, Database Development ili ekvivalentni sertifikat za administraciju MS SQL Server bazu podataka).“

U tački pod a) navedeno je da je neophodno dokazati da je ponuđač u poslednje tri godine izvršio uslugu održavanja programa u iznosu minimalno 115.000 KM. Ovaj uslov je naveden da bi se na tenderu pobedio ozbiljan ponuđač. Ono što će Ugovorni organ izmijeniti, kada je riječ o ovoj stavci kao dokazu o profesionalnoj i tehničkoj sposobnosti, jeste da će se uslov postaviti kao zbir jednog ili više ugovora čija je minimalna vrednost iznosi 115.000 KM.

Dokaz pod tačkom b) je neophodan zbog toga što se radi o sertifikatu kojim ponuđač dokazuje posedovanje sertifikata ISO 27001, a koji se odnosi na bezbijednost informacija. Ugovorni organ smatra da je potrebno da Ponuđač posjeduje ovaj standard zbog toga što na ovaj način dokazuje da je kod Ponuđača uspostavljen sistem bezbednosti informacija.

Kada je riječ o tački c) Ugovorni organ prihvata sugestiju žalioca i samim tim ukloniće ovaj uslov iz grupe uslova za ocenu tehničke i poslovne sposobnosti Ponuđača.

Takođe, kao i u prethodnoj tački u tački d) Ugovorni organ prihvata sugestiju žalioca i ovaj uslov će biti uklonjen iz grupe uslova za ocenu tehničke i poslovne sposobnosti Ponuđača.

Kada je reč o tačkama pod e) i f) daćemo sledeće pojašnjenje:

U predmetu nabavke Ugovorni organ naveo je da je potrebno dokazati posedovanje licenci za koje smo mislili da su od posebnog značaja za održavanje ovog programa. Mogli su se i drugačije postaviti uslove u smislu da se dokaže da je firma radila projekat ovog ranga u prethodnom periodu i u ovoj tehnologiji. Ovo bi podrazumijevalo da se to dokazuje potvrdom od strane firme kojoj je program kreiran što bi u mnogome otežavalo provjeru vjerodostojnosti podataka, pa se, s tim u vezi, Ugovorni organ odlučio za opciju dokaza posjedovanja licence u trajanju od najmanje dvije godine.

Obzirom da je riječ o održavanju postojeće aplikacije, koja treba da radi na isti način kao i do sad, tehnologija i platforma moraju da budu isti.

Nikako se druge platforme i alati ne mogu navoditi kao ekvivalent ili alternative „Sencha ExtJS“ i mogli bi da se uzmu u obzir kada bi se radio razvoj programa od početka. Da su navedene platforme i alati korišteni u razvoju programa, oni bi bili u zahtjevu za održavanje istog umesto Sencha ExtJS.

Obzirom da se radi održavanju postojećeg programskog rješenja, miješanje tehnologija i alata nije prihvatljivo, jer bi dovelo do:

- Povećanja kompleksnosti programskog rešenja (implementacija više različitih tehnologija unutar istog programa, konkurentan rad različitih platformi, implementacija integrisane bezbjednosne provere i sl.)
- Onemogućilo zajedničko korišćenje sistemskih modula i narušilo postojeći koncept programa (postoji veći broj sistemskih funkcija, kao što su podešavanje prava pristupa, podešavanje programa (sistemski parametri), skeniranje dokumentacije, attachment-i, templejti, podrška za kontrolu korisničkog interfejsa preko tastature, i sl., preko 20 funkcionalnosti koje bi trebalo simulirati / integrisati)
- Zahtjevalo više vendora (eksternih dobavljača programa) za održavanje (u slučaju da novi vendor ne poznaje postojeću tehnologiju)
- Zbunjivalo korisnike (Sencha ExtJS ima specifičan Desktop kao UI, koji nije jednostavno simulirati u drugim tehnologijama, što znači da bi različiti moduli imali različit izgled i ponašanje)

Iz svega gore navedenog se može zaključiti da ni na koji način žalilac nije diskriminisan, kao i nijedna druga firma da učestvujete na tenderu i obavlja uslugu održavanja već postojećeg programa u tehnologiji navedenoj u tenderskoj dokumentaciji. Bitno je napomenuti da ovu tehnologiju koriste hiljade firmi širom Evrope, tako da je Ugovorni organ omogućio da bilo koja firma koja zadovolji minimalne uslove da je familijarna sa ovom tehnologijom učestvuje i pobjedi na tenderu.

Skoro sve što je navedeno u objašnjenju za licencu Sencha JS u prethodnom pasusu ovog žalbenog argumenta, može se primijeniti i na licencu „Aspose Total for .NET - Developer OM“. Da se ne bi ponavljale već napisane rečenice, u daljem tekstu napraviće se osvrt samo na ono na što se odnosi na licencu Aspose Total for .Net. Obzirom da se radi o održavanju postojeće aplikacije, koja treba da radi na isti način kao i do sad, tehnologija i platforma moraju da budu isti.

U postojećoj implementaciji korištena je Aspose kontrola za generisanje MS Word and PDF dokumenata na osnovu MS Word templejta. Korištenje neke druge kontrole imalo bi za posledicu sljedeće:

- Povećanje kompleksnosti aplikacije (implementacija više različitih kontrola iste namene unutar iste aplikacije, konkurentan rad različitih kontrola i sl.)
- Onemogućilo zajedničko korištenje sistemskih modula i narušilo postojeći koncept programa (templejti, merge polja, print tags, i sl.)
- Zahtjevalo više vendora za održavanje (u slučaju da novi vendor ne poznaje postojećecju Aspose kontrolu i nema development licencu)
- Zbunjivalo korisnike (različiti moduli imali različit izgled i ponašanje)

Kako su postojeće Aspose kontrole implementirane i testirane, logično je da se dalje održavanje nastavi sa njima. I ovde se može zaključiti da ovaj uslov nije diskriminišući, nego samo pomaže Ugovornom organu da dođe do Ponuđača koji će uslugu održavanja programa, koje je predmet javne nabavke raditi u skladu sa uslovima definisanim u tenderskoj dokumentaciji.

Imajući u vidu da se radi o kompleksnim tehnologijama i kontrolama, samo posjedovanje licence ne garantuje da Ponuđač ima i potrebno znanje i iskustvo da održava postojeći program. Obzirom da cilj nije samo da se vrši održavanje postojećeg programskog rešenja, već i da se tom prilikom ne naruši postojeća implamentacija i ne izmjeni program na način da ga je teže održavati i razvijati u buduće, kao i da se ne ugroze poslovni procesi Fonda, zahtjevano je da budući vendor ima mogućnost da održava postojeći program za vođenje i isplatu prava iz domena dečije zaštite, koristeći implementirane tehnologije i kontrole, kao i da ubuduće može da konkuriše za održavanje cjelokupnog programskog rešenja.

Takođe, navedene tehnologije koriste hiljade firmi za razvoj programa i stotine hiljada programera, jasno je da je zahtjevana tehnologija veoma rasprostranjena u segmentu performantnih poslovnih programa, dok lista korisnika govori sama za sebe (60% do 70% najvrednijih firmi na svetu). Bilo koja od gore navedenih firmi može da konkuriše na tenderu. Već je u tekstu gore navedeno da su uslovi mogli i drugačije biti postavljeni u smislu

da je firma radila projekat ovog ranga u poslednje tri godine u ovoj tehnologiji. Ovo bi podrazumjevalo da se to dokazuje potvrdom od strane firme kojoj je program kreiran, što bi Ugovornom organu otežavalo provjeru vjerodostojnosti podataka, pa se Ugovorni organ odlučio za opciju dokaza posjedovanja licence u trajanju od najmanje dve godine.

Još jednom treba reći da su uslovi postavljeni na način da pobjednik na javnoj nabavci bude Ponuđač, koji će zadovoljavajući postavljene uslove, moći da odgovori zadatku postavljenom u predmetu nabavke tenderske dokumentacije.

Nemoguće je da Ponuđač, koji nije familijaran sa tehnologijom iz tenderske dokumentacije u kojoj je program razvijen, izvrši za ovako kratak period transfer tehnološkog znanja, zatim transfer znanja poslovnih procesa Fonda i na kvalitetan način održava postojeće programsko rešenje prema uslovima utvrđenim u predmetu nabavke ove tenderske dokumentacije.

U razvoju programa za vođenje i isplatu prava iz domena dečije zaštite, a čije održavanje je predmet nabavke, korištene su sledeće tehnologije:

- .NET framework i C# programski jezik (korišteni za razvoj backend-a)
- Enterprise library (MS biblioteka koja je korištena za razvoj backend-a, preuzete odgovarajuće komponente i dodatno nadograđene)
- SCA 2.0 For Global Enterprise Application (framework za razvoj kompleksnih poslovnih aplikacija, sa source code i licencom za tekući projekat)
- DXD framework (framework koji omogućava da se lakše definiše i poveže backend sa frontend-om)
- Development paterns
- Sencha Ext JS 6.2.1 (developer licence and subscription) (framework u kome je kompletno realizovan frontend aplikacije)
- Aspose Word / Excel / PDF (kontrola za generisanje izveštaja na bazi templejta, kao i za generisanje MS Word i PDF dokumenta, kao i za generisanje excel report-a)
- DevExpress for Reporting (široko rasprostranjena komponenta za generisanje izveštaja različitih tipova)

Ono što treba posebno naglasiti je da bez licence za Sencha ExtJS i Aspose je nemoguće kompajlirati novu verziju aplikacije, što znači ako bi neko našao bug ili želeo da nešto ispravi, popravi, izmeni ili doda, bez navedenih licenci ne bi mogao da kreira (build-uje) exe verziju postojećeg programskog rešenja. To je zato što su takve licence developerske, a ne korisničke.

Na kraju može se zaključiti da se ne slažemo sa navodima žalioca kada je reč o drugom žalbenom argumentu.

Za izjavu o angažovanom osoblju pod tačkom g) možemo dati sledeće pojašnjenje:

HTML5, JavaScript & CSS3 je standard u današnjem razvoju web programa (frontend-a). Sencha ExtJS koristi navedene tehnologije i na njima bazira svoj framework. Samim tim je logično da održavanje postojećeg programskog rešenja mora da se radi poštujući navedene tehnologije / standarde. Ovo znači da kad je Ugovorni organ napisao da je za razvoj frontend-a programa korištena Sencha ExtJS da se podrazumjeva JavaScript & CSS3 i HTML5.

Obzirom da je razvoj backend-a programa, urađena u Microsoft tehnologiji i da je frontend Sencha ExtJS, logično je zahtjevati da na projektu rade sertifikovani ljudski resursi sa iskustvom u navedenim tehnologijama. To je suština zašto Ugovorni organ zahtjeva da razvojni inženjer na frontend-u (korisničkom interfejsu) treba da poseduje sertifikat „Microsoft Specialist Programming in HTML5 with JavaScript and CSS3“ u i da je sertifikat aktuelan, odnosno da nije zastareo. Isto tako, zbog toga što je za razvoj backend-a programa korištena Microsoft

.Net tehnologija razvojni inženjer za backend treba da posjeduje aktuelan sertifikat „Microsoft Certified Azure Developer Associate“.

Za „Administradora baze podataka“, obzirom da je baza podataka na kojoj program radi MS SQL Server 2016, predložen je sertifikat „Microsoft Certified Solutions Associate: SQL Server 2008, Database Development“. Logičan sljed događaja je da se traže sertifikovani ljudski resursi sa potrebnim radnim iskustvom u ovoj tehnologiji.

Kada je reč o Sistem administratoru tražen je sertifikat „Microsoft Certified Solutions Associate Windows Server 2012“ iz razloga što se celokupna platforma programskog rešenja nalazi na Windows Server operativnom sistemu. Treba napomenuti da za angažovanje ljudskih resursa sa radnim iskustvom u ovoj tehnologiji nije tražena visoka stručna sprema, nego srednja stručna sprema, kako bi se omogućilo lakše ispunjenje ovog uslova od strane potencijalnih Ponuđača.

Navedeni program učenja na fakultetu donosi bazično znanje i ne pokriva najnovije standarde i nigdje ne zamenjuju sertifikate, kao što ni sertifikati Microsofta ne zamjenjuju ispite ili diplome. Kako se za nadogradnju programa traže specifična znanja, to su navedeni sertifikati više relevantni, s obzirom da pokrivaju tražena znanja i da zahtjevaju od programera (razvojni inženjera) stalnu edukaciju i obnavljanje istih na svake 2 do 3 godine. Ovde je najbitnije razumjeti da je Ugovornom organu bila namera da razvojni inženjeri na projektu već imaju visok nivo znanja za ovu tehnologiju, kako bi mogli odmah da daju maksimalan doprinos, a ne da se uče održavajući postojeće programsko rešenje. Kriterijum da je neko elektro ili informatičke struke je potreban ali ne i dovoljan uslov, ali u kombinaciji sa posjedovanjem ovih sertifikata se dobija efekat da na projektu rade ljudi koji imaju najbolje znanje za ovaj posao u datom trenutku.

Kako je za dosadašnji razvoj programa već korištena platforma Microsoft.NET, programski jezik C#, MS SQL server, potpuno je razumljivo da se za razvojne inženjere (programere) traži MS sertifikacija, a za vendora Microsoft Partner, kao garancija da ce zahtjevani posao biti kvalitetno urađen. Pored navedenih sertifikata za razvojne inženjere, administratora baze podataka i sistem administratora Ugovorni organ će navesti da je moguće dokazati sposobnost i sa ekvivalentnim sertifikatima za programiranje u Microsoft.NET tehnologiji, MS SQL tehnologiji i Windows server tehnologiji, respektivno.

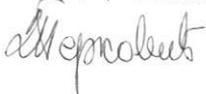
Na kraju, treba reći, da se Ugovorni organ djelimično slaže sa trećim žalbenim argumentom.

Na osnovu naprijed navedenog riješeno je kao u dispozitivu, u skladu sa članom 100 stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja se može izjaviti žalba u roku od 5 (pet) dana po prijemu istog. Žalba se izjavljuje u dovoljnom broju primjeraka, koji ne može biti manji od tri, na način propisan članom 99. Zakona o javnim nabavkama BiH.

39 pomoćnik direktora
Nada Lazarević, dipl. ekonomista

30 v.d. DIREKTOR - S
Nedeljko Jović, dipl. ekonomista

Dostaviti:

1. Žaliocu
2. Sektoru za ekonomsko – finansijske poslove
3. a/a